

'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL

B.A. Honours Part-III Examination, 2022

NEPALI

PAPER-V

साहित्य सिद्धान्त र कविता

साहित्य सिद्धान्त र प्रमुख वादहरू समकालीन नेपाली कविता

(संशोधित नयाँ पाठ्यक्रम)

Time Allotted: 4 Hours

Full Marks: 100

The figures in the margin indicate full marks.

1. तलका कुनै दुईवटा प्रश्नका उत्तर लेख्नुहोस् – 16×2 = 32
 - (क) पूर्वीय समालोचना सिद्धान्तमा औचित्यवादको के-कस्तो मान्यता, मूल्य र विशेषता रहेको छ ? विवेचना गर्नुहोस्।
 - (ख) अरस्तुको विरेचन सिद्धान्तको पृष्ठभूमि उल्लेख गर्दै यस-सिद्धान्तको विवेचना गर्नुहोस्।
 - (ग) अलङ्कारवादीहरूले अलङ्कारलाई काव्यको आत्मा किन भनेका हुन् ? विवेचना गर्नुहोस्।

2. तलका कुनै दुईवटा प्रश्नका उत्तर लेख्नुहोस् – 16×2 = 32
 - (क) आधुनिक नेपाली कविताका क्षेत्रमा मोहन ठकुरीको योगदानमाथि चर्चा गर्दै 'निःशब्द' कविताको समीक्षा गर्नुहोस्।
 - (ख) मनप्रसाद सुब्बाका काव्य-प्रवृत्तिहरूको चर्चा गर्दै 'आवाजका बाजहरू' कविताको समीक्षा गर्नुहोस्।
 - (ग) कविका रूपमा जस योजन 'प्यासी'-लाई चिनाउँदै 'शान्ति सन्देह' कविताको संरचना स्वरूपको विवेचना गर्नुहोस्।

3. तलका कुनै एउटा विषयमा समीक्षात्मक टिप्पणी लेख्नुहोस् – 10
 - (क) रिचर्ड्सको कल्पना सिद्धान्त।
 - (ख) साहित्यमा यथार्थवाद।
 - (ग) टि. एस. इलियटको वस्तुगत समीकरण सिद्धान्त।

4. तलका कुनै एउटा विषयमा समीक्षात्मक टिप्पणी लेख्नुहोस् –

- (क) 'शून्यको थाउ' कविताको मूलभाव।
- (ख) कविको रूपमा विकास गौतामे।
- (ग) जीवन थिङको साहित्यिक लेखन।

5. तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर लेख्नुहोस् (कुनै आठवटा) –

2×8 = 16

- (क) अलङ्कारको अर्थ र परिभाषा लेख्नुहोस्।
- (ख) स्वच्छन्दतावाद भनेको के हो ? स्वच्छन्दतावादका मुख्य प्रणेताहरूको नाम लेख्नुहोस्।
- (ग) शास्त्रीयतावादका आधारमा अध्ययन गर्न सकिने संसारका चारवटा कृतिहरूको नाम लेख्नुहोस्। नेपाली शास्त्रीयवादी एकजना कविको नाम लेख्नुहोस्।
- (घ) समकालीन नेपाली कविता भन्नाले के बुझिन्छ ?
- (ङ) 'निशब्द' भनेको के हो ? कविले कवितामा 'निशब्द' लाई कसरी अर्थ्याएका छन् ?
- (च) राजेन्द्र भण्डारीका दुईवटा कविता सङ्ग्रहको नाम लेख्नुहोस्।
- (छ) औचित्यवादलाई प्रस्तुत गर्ने दुईजना विद्वानहरूको नाम लेख्नुहोस्।
- (ज) विकास गौतामे कुन विचारधाराका कवि हुन् ? उनको एउटा कविता सङ्ग्रहको नाम लेख्नुहोस्।
- (झ) 'अनुकरण सिद्धान्त' भन्नाले के बुझिन्छ ?
- (ञ) 'परेली-परेलीमा भिजेर' कविताका कवि को हुन् ? उनको एउटा कविता सङ्ग्रहको नाउँ लेख्नुहोस्।

—×—